

Onderwerp FAQ Aanpak Nevedi voor betrouwbare en geborgde data
Datum 15 juni 2026

Waarom herkomst en borging van grondstoffen in diervoeders steeds belangrijker worden

Grondstoffen in diervoeders zijn voor veel mensen onzichtbaar. Toch vormen ze de basis van vlees, zuivel en eieren. Omdat het over ons voedsel gaat komen er juist daarom steeds meer vragen over: waar komen die diervoedergrondstoffen vandaan, wat is hun impact op klimaat en natuur, en onder welke omstandigheden zijn ze geproduceerd? Dat maakt diervoedergrondstoffen tot een onderwerp dat steeds vaker op de agenda staat van (voedselproducerende) bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden.

Die aandacht komt niet uit het niets. Al langere tijd groeit het besef dat voedselproductie wereldwijd invloed heeft op klimaat, natuur en landgebruik. Wat er gebeurt op het land waar grondstoffen voor diervoeder worden geteeld, vaak ver buiten Europa, kan duizenden kilometers verderop gevolgen hebben. Transparantie over herkomst is daardoor onderdeel van een breed maatschappelijk gesprek.

Voor Nevedi en haar leden is dit geen nieuw thema. De diervoedersector werkt al jaren aan duurzamer gebruik van grondstoffen en aan beter inzicht in herkomst en milieu impact. Als onderdeel van de Europese sector is Nevedi betrokken bij initiatieven zoals de FEFAC Soy Sourcing Guidelines, en sluit zij aan bij Europese afspraken over milieuberekeningen, zoals de Product Environmental Footprint (PEF).

Wat wél is veranderd, is waarvoor deze kennis wordt gebruikt. Waar het eerder vooral ging om het maken van gezamenlijke afspraken, willen afnemers, ketenpartners en maatschappelijke organisaties nu ook kunnen zien hoe claims worden onderbouwd. Vragen als “waar komt deze grondstof vandaan?” en “hoe weten we dat dit klopt?” worden steeds belangrijker.

In dit bredere verhaal speelt soja vaak een zichtbare rol. Soja is één van de belangrijkste eiwitbronnen in diervoeders, maar ook een grondstof waarbij herkomst en teeltomstandigheden een groot verschil kunnen maken voor natuur en klimaat. Daarom fungeert soja regelmatig als voorbeeld in discussies over verduurzaming, terwijl veel van die vragen ook gelden voor andere grondstoffen die in diervoeder worden gebruikt.

Om in deze veranderende context stappen te blijven zetten, bouwt Nevedi voort op bestaande afspraken en kiest de sector voor meer samenhang en borging. Dat betekent: werken met internationaal erkende standaarden, beter inzicht in herkomst en duidelijkere afspraken over hoe duurzaamheid wordt vastgelegd, geborgd en gecontroleerd.

Benieuwd hoe de diervoedersector de klimaatimpact van grondstoffen berekent en borgt? Meer informatie hierover is te vinden op [de website van Nevedi](#).

Vragen en antwoorden klimaatmitigatie, herkomst en borging van grondstoffen in diervoeders

Leeswijzer

Op deze pagina beantwoorden we veel gestelde vragen over klimaatmitigatie, herkomst van grondstoffen en de borging daarvan in de diervoedersector.

Begrippenlijst

Branded data

- › Bedrijfsspecifieke milieudata die extern is gevalideerd en gepubliceerd, bijvoorbeeld via het Global Feed LCA Institute (GFLI).

CFP (Carbon Footprint)

- › De CO₂-voetafdruk van een product, uitgedrukt in CO₂-equivalenten.

CFP-protocol (diervoeder)

- › Het gezamenlijke afsprakenkader dat beschrijft hoe de CO₂-voetafdruk van diervoeders wordt berekend. Het protocol legt vast welke databronnen, rekenregels en aannames mogen worden gebruikt, zodat CFP-berekeningen betrouwbaar, vergelijkbaar en auditeerbaar zijn.

Chain of Custody

- › Ketentransparantie. Afspraken over hoe informatie over herkomst en productiewijze van grondstoffen door de keten wordt gevolgd.

DQR (Data Quality Ratio)

- › Naar mate de data meer product- of bedrijfsspecifiek vastgesteld zijn neemt de betrouwbaarheid van deze data, en daarmee de uiteindelijke CFP-waarde toe. Dit wordt uitgedrukt in de DQR. Hoe lager hoe beter, binnen een bandbreedte van 1 tot 3.

GFLI (Global Feed LCA Institute)

- › Een internationaal, onafhankelijk instituut dat milieudata voor diervoedergrondstoffen beheert en publiceert. GFLI bepaalt hoe milieu-impact, zoals de CO₂-voetafdruk, op een consistente en internationaal erkende manier wordt berekend. GFLI-data vormt de basis voor CFP-berekeningen en kan ook bedrijfsspecifieke data (branded data) valideren en publiceren.

GMP+ International

- › Een internationaal certificeringsschema voor veilig en verantwoord diervoeder, met onafhankelijke audits.

Landconversie

- › Het omzetten van natuurlijke ecosystemen (zoals bos, savanne of grasland) naar landbouwgrond voor de teelt van soja of oliepalmen.

LCA (Life Cycle Analysis)

- › Een proces waarbij de milieu-impact van een product gedurende zijn hele levenscyclus wordt berekend.

MI 5.7 (Market Initiative 5.7) Feed Life Cycle Assessment

- › Een auditmodule binnen het GMP+-certificeringsschema die vastlegt hoe auditors controleren of de CO₂-voetafdruk van diervoeder correct is berekend volgens het CFP-protocol (PEFCR Feed).

Massa balans

- › De chain of custody waarbij grondstoffen met specifieke kenmerken, binnen een beperkt geografisch gebied en een beperkte tijdsperiode, gemengd worden met grondstoffen zonder deze specifieke kenmerken. *The chain of custody whereby raw materials with specific characteristics are mixed, within a limited geographical area and a limited time period, with raw materials that do not have these specific characteristics.*

PEFCR Feed (Product Environmental Footprint Category Rules voor de Feed sector)

- › Een door de Europese Commissie ontwikkelde methode om de milieu-impact van een product over de hele levenscyclus te berekenen (LCA-gebaseerd) binnen in dit geval de productcategorie Feed (Diervoeding)

RTRS / RSPO (Round Table Responsible Soy / Roundtable on Sustainable Palm Oil)

- › Internationale standaarden voor verantwoord geproduceerde soja (RTRS) en palmolie (RSPO).

FAQ

Waarom is inzicht in de CO₂-voetafdruk (CFP) van diervoeder belangrijk?

Diervoeder levert een aanzienlijke bijdrage aan de klimaatimpact van dierlijke producten zoals zuivel, vlees en eieren. Om klimaatafspraken te kunnen realiseren en hierover betrouwbaar te rapporteren, is het belangrijk dat de CO₂-voetafdruk van diervoeder eenduidig en vergelijkbaar wordt vastgesteld.

Waarom is herkomst van grondstoffen daarbij relevant?

De klimaat- en milieu-impact van een grondstof hangt sterk samen met waar en hoe deze is geproduceerd. Herkomstinformatie maakt deze verschillen zichtbaar en helpt om CFP-waarden correct te berekenen en te interpreteren.

Gaat de aanpak (massa balans onder gecontroleerde voorwaarden) alleen over soja?

Nee. De aanpak geldt voor alle grondstoffen in diervoeders. Soja wordt vaak genoemd omdat het een belangrijke eiwitbron is en soja aanzienlijk bijdraagt aan de CO₂-uitstoot. Dit omdat de grondstof vaak afkomstig is uit Zuid-Amerika, waar een groot risico bestaat op landconversie, zoals ontbossing. Soja fungeert daarmee als voorbeeld voor bredere ketenvraagstukken.

Wat wordt bedoeld met de Chain of Custody?

Chain of Custody (ook wel Ketentransparantie) beschrijft hoe informatie over herkomst en productiewijze van een grondstof door de keten wordt gevolgd, van teelt tot eindproduct. Het gaat om administratieve en logistieke afspraken die ervoor zorgen dat specifieke kenmerken niet verloren gaan wanneer grondstoffen worden opgeslagen, verwerkt of verhandeld.

Wat is massa balans onder gecontroleerde voorwaarden?

Massa balans is een Chain of Custody model. Bij soja en palm worden er aanvullende voorwaarden gesteld omdat bij deze grondstoffen een groot risico bestaat op landconversie. De aanvullende voorwaarden worden afgestemd met de leverancier en vastgelegd in een verklaring.

Is massa balans onder gecontroleerde voorwaarden niet te vrijblijvend?

Nee. De Chain of Custody Massa Balans onder gecontroleerde voorwaarden stelt duidelijke eisen aan administratie, transparantie en controle. Bedrijven mogen alleen claims maken die zijn gedekt door geregistreerde volumes en begeleid door een verklaring van de leverancier. Het is daarmee geen vrijbrief, maar een gecontroleerd en auditeerbaar systeem.

Waarom wordt niet ingezet op fysieke scheiding (segregatie)?

Volledige fysieke scheiding van grondstofstromen geldt als het hoogste niveau van transparantie. In zo'n systeem blijven grondstoffen met verschillende herkomst of productiewijze volledig apart, van teelt tot eindproduct. In de praktijk is dit echter niet overal direct haalbaar. Dat komt doordat diervoedergrondstoffen wereldwijd in zeer grote volumes worden geproduceerd en verhandeld, vaak via bestaande infrastructuren zoals schepen, havens, opslaglocaties en verwerkingsinstallaties. Volledige segregatie zou hier aparte logistieke stromen, opslag en verwerking voor vereisen, wat op die schaal aanzienlijk complexer en duurder is. Daarom wordt massa balans onder gecontroleerde voorwaarden gezien als een praktische tussenstap: het maakt voortgang mogelijk, terwijl stap voor stap wordt toegewerkt naar meer fysieke scheiding waar dat haalbaar is.

Hoe kan het dat CFP-waarden van sommige grondstoffen stijgen of dalen?

Dat komt vooral door aanscherping en harmonisatie van rekenmethodieken. Achtergronddata van GFLI wordt regelmatig geactualiseerd. Dit zegt iets over hoe we meten, niet over een verbetering of verslechtering van de praktijk.

Betekent dit dat CFP-waarden stijgen omdat we betere data hebben?

Op korte termijn kunnen CFP-waarden stijgen (of soms dalen). Dat is een gevolg van het steeds verder verbeteren van de methodologie die ontwikkeld is om de CFP van diervoeder grondstoffen te kunnen berekenen. Het is lastig te vermijden bij de overgang naar beter uitlegbare en internationaal steeds meer geharmoniseerde rekenregels. Op langere termijn helpt harmonisatie juist om beter te sturen op echte reductie.

Moeten bedrijven sturen op het laagste CFP-getal?

CFP-waarden zijn bedoeld als sturingsinformatie, niet als het enige besliscriterium. Inkoopbeslissingen blijven altijd een afweging tussen beschikbaarheid, kwaliteit, prijs, risico's en duurzaamheid, waaronder ook productieomstandigheden. Eenzijdig sturen op één getal is niet robuust.

Wat zijn branded data?

Branded data zijn bedrijfsspecifieke milieudata over grondstoffen die extern zijn gevalideerd en gepubliceerd, bijvoorbeeld via GFLI. Branded data is bedrijfsspecifiek en geverifieerd, terwijl default data gebaseerd zijn op gemiddelden (sector/regio). Branded data kunnen worden gebruikt wanneer binnen specifieke ketenafspraken behoefte is aan aanvullende onderbouwing van CFP-waarden.

Zijn branded data verplicht?

Nee. Branded data zijn niet verplicht. De basis blijft bestaan uit gezamenlijk afgesproken standaard CFP-waarden die voor iedereen gelden; de GFLI default waarden. Branded data zijn aanvullend en gekoppeld aan specifieke ketenafspraken.

Kunnen andere vormen van primaire data worden gebruikt voor lagere CFP-waarden?

Andere primaire data kunnen waardevol zijn voor verbetering en dialoog in de keten, maar kunnen niet zelfstandig worden gebruikt om officiële CFP-waarden te verlagen. Dat kan alleen via gevalideerde branded data binnen het afgesproken kader.

Ontstaat er ongelijkheid tussen bedrijven door de beschikbaarheid van grondstoffen met aanvullende (branded) data?

De aanpak is gericht op gelijke spelregels voor alle bedrijven. Voor de basis van de CO₂-berekening geldt dat iedereen werkt met dezelfde standaard CFP-data. Die uitgangspositie is voor alle bedrijven gelijk. Tegelijkertijd is het zo dat aanvullende data, zoals branded data op basis van primaire keteninformatie, nog niet voor alle grondstoffen en leveranciers beschikbaar is. Dit kan in de praktijk vragen oproepen, zeker in ketens waar sterk wordt gestuurd op lage CFP-waarden. Daarom is branded data nadrukkelijk bedoeld als een ontwikkelroute, niet als nieuwe norm. Voor mengvoederbedrijven en afnemers betekent dit dat het gesprek met leveranciers kan gaan over:

- › welke primaire data beschikbaar is in de keten;
- › of en wanneer verdere onderbouwing mogelijk is;
- › en of er aanleiding is om gezamenlijk stappen te zetten richting branded data.

Deze verschillen horen bij een overgangsfase in de ontwikkeling van ketens en zijn niet bedoeld als een structureel concurrentiemechanisme. Het uitgangspunt blijft dat de sector met één gezamenlijk kader werkt, waarin zowel standaarddata als aanvullende data op een transparante en uitlegbare manier worden toegepast. Door de DQR te vermelden van de gebruikte data is wel af te leiden hoe nauwkeurig de CFP-waarde is.

Is er voldoende volume laag CFP soja aanwezig om aan de marktvraag voor zuivel, pluimvee en varkens te voldoen?

Per juli 2026 zijn er meerdere toeleveranciers die hun soja stromen hebben aangemeld bij GFLI als branded data. Zij hebben ook voldoende volume om aan de marktvraag te voldoen.

Wat borgt GMP+ MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment?

GMP+ International is een internationaal certificeringsschema voor diervoeder. MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment is een standaard binnen GMP+ die borgt hoe de milieu-impact (inclusief CO₂-voetafdruk) van diervoeder wordt berekend en gecommuniceerd, niet hoe duurzaam een grondstof is. De audit toetst of de data, aannames en gebruikte rekentool correct zijn toegepast en of berekeningen reproduceerbaar zijn. De GFLI Nederlandse toepassing CFP Rekentool 2026 is één van de erkende rekentools onder MI5.7 die gebruikt mogen worden voor de milieu-impact berekeningen.

Wat zegt MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment over chain of custody?

Chain of custody speelt in MI 5.7 alleen een rol voor zover deze invloed heeft op de CFP-berekening. Dit is bijvoorbeeld relevant wanneer oorsprongsspecifieke data, GFLI Branded Data of mass balance-claims worden gebruikt ter onderbouwing van een lagere CFP-waarde. De audit controleert daarom of de koppeling tussen de grondstof, de gebruikte data, de administratieve registraties en de gecommuniceerde CFP-waarde traceerbaar en reproduceerbaar is.

Moeten bedrijven één specifieke rekentool gebruiken?

MI 5.7 schrijft geen specifieke software voor. Bedrijven mogen werken met verschillende systemen (softwarepakketten, zoals Sustell, My FeedPrint, Opteinics, eigen rekentools of ERP-oplossingen), zolang deze door GMP+ gevalideerd zijn en gepubliceerd zijn in appendix 1 van MI5.7 Feed LCA. Het bedrijf moet één tool kiezen om alle berekeningen onder MI5.7 mee uit te voeren

Wanneer voldoet een berekening niet aan MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment?

Een berekening voldoet niet wanneer:

- › afwijkende data of rekenregels worden gebruikt;
- › aannames of herkomsten niet uitlegbaar zijn;
- › of de berekening niet reproduceerbaar is voor de auditor.
- › wanneer een niet-erkende rekentool is gebruikt of meerdere tools worden gebruikt afwijkende data of rekenregels worden gebruikt.

Welke rol spelen standaarden als RTRS en RSPO in de aanpak van Nevedi?

RTRS (voor soja) en RSPO (voor palmolie) zijn internationaal erkende standaarden die eisen stellen aan verantwoorde teelt en productie, zoals ontbossing, milieu-impact en governance. Nevedi gebruikt deze standaarden als onderdeel van sectorafspraken. Deze afspraken zijn vastgelegd in convenanten die Nevedi en haar leden hebben afgesloten. Specifiek het Convenant aankoop verantwoorde soja en het Convenant aankoop verantwoorde palm. Hierin staat beschreven hoe de Nevedi leden verantwoord geproduceerde grondstoffen inkopen en toepassen.

Hoe borgt Nevedi dat de teelt van soja verantwoord gebeurt?

Nevedi borgt verantwoorde sojateelt via sectorafspraken en convenanten, gebaseerd op de FEFAC Soy Sourcing Guidelines en uitgewerkt in het Nevedi-convenant aankoop verantwoorde soja. De borging van de CO₂-berekening gebeurt via een apart spoor: het CFP-protocol en GMP+-audits.

Hoe hangen al deze kaders samen?

- › RTRS en RSPO → borgen hoe grondstoffen worden geproduceerd
- › Nevedi convenanten → borgen hoe de sector verantwoord inkoopt
- › CFP protocol harmoniseert de berekeningsmethode
- › GMP+ MI 5.7 → borgt hoe de CO₂-voetafdruk wordt berekend en gecommuniceerd

Samen zorgen deze instrumenten voor inhoudelijke duurzaamheid én betrouwbare, uitlegbare klimaatcijfers.

Is de huidige aanpak voldoende antwoord op alle vragen?

Nee. Dit is een ontwikkelpad. De huidige instrumenten zorgen voor consistentie en betrouwbaarheid, terwijl ketens zich verder ontwikkelen richting beter inzicht, betere data en – waar mogelijk – verdere fysieke scheiding van grondstofstromen.

Hoe werkt de balansperiode binnen massa balans?

Massa balans is gebaseerd op het principe dat de totale hoeveelheid grondstoffen of producten waaraan een bepaalde claim wordt toegekend administratief in evenwicht moet zijn met de hoeveelheid die onder dezelfde voorwaarden is ingekocht.

Binnen de Nevedi-aanpak wordt hiervoor uitgegaan van een balansperiode van één kalenderjaar. Dat betekent dat bedrijven gedurende het jaar volumes kunnen toewijzen aan klanten, zolang de totale balans aan het einde van het kalenderjaar niet negatief is. Het toegewezen volume moet overeenkomen met het ingekochte volume.

Hoewel de formele balansperiode een kalenderjaar bedraagt voor de scope 3 emissierapportage, adviseren wij bedrijven om de balans regelmatig te monitoren. In de praktijk kan dit bijvoorbeeld maandelijks of per kwartaal plaatsvinden. Hierdoor ontstaat tijdig inzicht in eventuele tekorten of overschotten en kunnen bedrijven hun inkoop en verkoop beter op elkaar afstemmen. GMP+ zal tijdens de audit vragen naar de boekhouding per kwartaal.

Mag gedurende het jaar een tijdelijke negatieve massa balans positie ontstaan?

Ja. Binnen een kalenderjaar kan tijdelijk een negatieve positie ontstaan.

Het uitgangspunt is dat de totale balans per kwartaal sluitend moet zijn. Dit betekent dat een bedrijf gedurende het kwartaal meer lage-CFP volumes kan hebben verkocht dan op dat moment fysiek zijn ontvangen, mits deze positie vóór het einde van het kwartaal wordt afgedekt door passende inkopen.

Het doel van massa balans is niet om iedere individuele levering één-op-één te koppelen aan een specifieke fysieke stroom, maar om op het niveau van de totale balansperiode een sluitende en controleerbare administratie te voeren.

Is een inkoopcontract voldoende om een lage CFP-claim toe te kennen?

Een inkoopcontract vormt een belangrijk onderdeel van de administratieve onderbouwing van een massa balans systeem.

Daarbij geldt wel dat de gecontracteerde volumes daadwerkelijk geleverd moeten worden binnen dezelfde balansperiode. Een contract alleen is dus niet voldoende wanneer de fysieke levering uiteindelijk niet plaatsvindt of buiten de geldende balansperiode valt.

Het uitgangspunt is dat de administratieve claim gedurende het jaar vooruitlopend kan worden toegewezen, maar dat deze uiteindelijk moet worden ondersteund door een daadwerkelijke levering die voldoet aan de geclaimde eigenschappen.

Welke datum is bepalend voor de CFP-waarde van de laag CFP soja via een massa balans?

Binnen een massa balans systeem kan de CFP-waarde administratief worden toegewezen op het moment dat volumes aan klanten worden verkocht.

Uiteindelijk is echter de geleverde grondstof of het geleverde product aan mengvoerfabrikant bepalend. De audit gaat over de voorgaande balansperiode, m.a.w. de audit in 2027 gaat over balansperiode van het kalenderjaar 2026. De toegewezen CFP-waarde moet daarom kunnen worden onderbouwd door de grondstoffen die binnen de balansperiode daadwerkelijk zijn geleverd en opgenomen in de massa balans administratie.

Hierdoor ontstaat ruimte voor praktische toepassing binnen commerciële processen, terwijl tegelijkertijd wordt geborgd dat de uiteindelijke claim gebaseerd blijft op daadwerkelijk beschikbare volumes.

Wordt massa balans gevoerd per locatie of per juridische entiteit?

Binnen de Nevedi-aanpak wordt massa balans gevoerd op het niveau van de juridische entiteit. Dit betekent dat inkomende en uitgaande volumes binnen dezelfde juridische entiteit administratief tegen elkaar kunnen worden afgezet, ook wanneer deze volumes fysiek via verschillende productielocaties verlopen. Voorwaarde is dat de inkoop van de laag cfp soja moet gebeuren op het hoofdkantoor (centraal georganiseerd).

GMP+ vereist vanwege het internationale karakter van de standaard een locatie-specifieke massabalans.

Onder bepaalde voorwaarden en voor bepaalde tijd kan door [bedrijven](#) een ontheffing aangevraagd worden voor deze vereiste via de [GMP+ website](#).

Wel blijft het noodzakelijk dat bedrijven kunnen aantonen hoe volumes binnen de organisatie zijn verwerkt en hoe de administratie aansluit op de onderliggende goederenstromen.

Mogen volumes worden meegenomen naar een volgend kalenderjaar?

Ja. Binnen de huidige systematiek geldt het kalenderjaar als afgesloten balansperiode voor de scope 3 emissie toekenning. Echter kunnen niet-gebruikte volumes uit december meegenomen worden naar het volgend kalenderjaar om daar nieuwe claims op te baseren. De fysieke levering van de laag cfp soja is hierbij leidend. Laag cfp soja fysiek geleverd op 1 december, is geldig tot 30 november het volgende jaar.

Waarom wordt gewerkt met een kalenderjaar als balansperiode?

De keuze voor een kalenderjaar sluit aan bij de wijze waarop veel duurzaamheidsindicatoren binnen de veehouderij en diervoedersector worden gerapporteerd.

Daarnaast biedt een jaarperiode voldoende ruimte om rekening te houden met seizoensmatige beschikbaarheid van grondstoffen, internationale handelsstromen en verschillen tussen contractmomenten en fysieke leveringen.

Tegelijkertijd blijft het belangrijk dat bedrijven gedurende het jaar (minimaal 1 keer per kwartaal) actief sturen op hun positie en niet uitsluitend achteraf beoordelen of de balans sluitend is.

Hoe wordt omgegaan met verschillen tussen contractdatum, leverdatum en verwerking bij een massa balans?

Binnen internationale grondstoffenketens kunnen aanzienlijke verschillen bestaan tussen het moment van contracteren, leveren en verwerken.

Daarom wordt binnen massa balans gekeken naar de totale balans binnen de afgesproken periode. Een contract kan gedurende het jaar worden gebruikt als onderbouwing voor administratieve allocatie, mits de bijbehorende levering plaatsvindt binnen dezelfde balansperiode. Een bedrijf kan negatief staan in een kwartaal mits er een inkoopcontract is afgesloten voor de grondstof die minimaal het negatieve volume dekt.

Op deze manier wordt enerzijds aangesloten bij de praktijk van internationale grondstoffenhandel en blijft anderzijds de uiteindelijke claim gekoppeld aan daadwerkelijk geleverde volumes.

Mag een alternatieve herkomst worden ingezet wanneer de oorspronkelijk voorziene herkomst niet beschikbaar is?

Ja, dat is mogelijk.

Binnen internationale grondstoffenketens kunnen marktomstandigheden ertoe leiden dat een oorspronkelijk voorziene herkomst tijdelijk niet beschikbaar is. In dergelijke situaties kan een alternatieve herkomst worden ingezet, mits de bijbehorende administratieve en inhoudelijke onderbouwing beschikbaar is.

Daarbij geldt dat:

- › de herkomst van de daadwerkelijk geleverde grondstof correct moet worden vastgelegd;
- › de bijbehorende dataset en CFP-waarde moeten aansluiten bij de alternatieve herkomst van de daadwerkelijk geleverde grondstof;
- › de benodigde documentatie beschikbaar moet zijn om de claim te onderbouwen;
- › en de toegepaste CFP-claim moet worden aangepast wanneer de alternatieve herkomst van de daadwerkelijk geleverde grondstof leidt tot een andere CFP-waarde.

Het uitgangspunt is dat de uiteindelijke claim altijd gebaseerd moet zijn op de kenmerken van de daadwerkelijk geleverde grondstof en de daarbij behorende data moeten voldoen aan de voorwaarden in hoofdstuk 6 van de GFLI Nederlandse toepassing CFP-instructie.

Moet de herkomst van een grondstof altijd vooraf contractueel vastliggen?

Ja de herkomst(en) moeten worden vastgelegd.

Voor veel grondstoffen wordt in de praktijk gewerkt met specificaties rondom kwaliteit, voederwaarde, leveringsperiode en duurzaamheidseigenschappen. Binnen deze afspraken kan ruimte bestaan voor alternatieve herkomsten, zolang de uiteindelijke levering voldoet aan de overeengekomen voorwaarden en alle grondstoffen in het contract voldoen aan de voorwaarden gesteld in H6 van de GFLI NL toepassing CFP-instructie.

Wanneer CFP-claims worden gemaakt op basis van herkomstspecifieke data of branded data, is het wel van belang dat de uiteindelijk toegepaste dataset overeenkomt met de daadwerkelijk geleverde grondstof.

Wat gebeurt er wanneer een alternatieve herkomst een andere CFP-waarde heeft?

In dat geval moet de grondstof in het optimalisatieprogramma worden aangepast aan de CFP-waarde die hoort bij de daadwerkelijk geleverde grondstof. Op het moment van fysieke levering en verwerking in het productieproces moet de juiste CFP-waarde meekomen in het recept.

Het doel van de systematiek is niet om een vooraf afgesproken CFP-waarde vast te houden ongeacht de uiteindelijke levering, maar om een correcte en controleerbare koppeling te maken tussen de geleverde grondstof, de bijbehorende data en de uiteindelijke claim.

Hierdoor blijft de CFP-claim uitlegbaar, reproduceerbaar en controleerbaar binnen audits en ketenafspraken.

Welke framework van eisen is leidend tijdens de audit, de GFLI NL-toepassing of de GMP+ MI5.7 standaard?

Voor de audit van CFP-berekeningen is GMP+ MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment het leidende beoordelingskader. Deze standaard borgt de correcte toepassing van het CFP-protocol, inclusief de gebruikte datasets, rekenregels en de onderbouwing van de gecommuniceerde CFP-waardes.

De GFLI NL-toepassing vormt hierbij de inhoudelijke basis voor de berekening van de carbon footprint en beschrijft welke data en methodieken mogen worden gebruikt.

Aanvullende voorwaarden die zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van het Nevedi-protocol, zoals de gecontroleerde voorwaarden die van toepassing zijn op de mass balance en bijbehorende ketenafspraken, vallen buiten de scope van de MI 5.7-audit. De borging hiervan vindt plaats via de ketenregisseur en de afspraken die binnen de betreffende keten zijn gemaakt.

Samen zorgen deze kaders ervoor dat zowel de CFP-berekening als de onderliggende ketenafspraken op een betrouwbare en controleerbare manier worden toegepast

Kan een mengvoerbedrijf de grondstof (soja) verkopen aan de veehouder via een handelaar dus zonder tussenkomst, c.q. afkomend van eigen locatie?

Dit kan als het mengvoerbedrijf de grondstof centraal inkoop en voldoet aan de voorwaarden genoemd in H6, maar de fysieke levering laat lopen via een handelaar. In de boeken is het mengvoerbedrijf namelijk eigenaar van de grondstof.

In de praktijk kan het er als volgt uit zien:

- › de crusher verkoopt de grondstof free on truck (FOT);
- › handelaar organiseert transport en levert aan veehouder;
- › mengvoerbedrijf verkoopt grondstof geleverd door handelaar aan veehouder.

Kan er naast soja met een lage CFP via een massa balans ook US-soja worden ingezet om de CFP van diervoeders te verlagen?

Dat hangt af van de ketenafspraken en de eisen van het betreffende marktconcept. Sommige concepten schrijven voor dat uitsluitend soja met een specifieke herkomst of onderliggende ketenborging mag worden ingezet, terwijl andere concepten ruimte bieden om verschillende soorten soja te combineren, waaronder US-soja.

Daarbij is het belangrijk onderscheid te maken tussen twee manieren waarop een lagere CFP kan worden gerealiseerd:

- › Soja met een lage defaultwaarde op basis van herkomst (bijvoorbeeld US-sojameel). De lagere CFP is hierbij gekoppeld aan het fysieke product en de herkomst van de soja. Deze soja wordt niet ingekocht binnen een systeem van gecontroleerde massa balans en kan daarom niet worden opgenomen in een CFP-massa-balansadministratie. De lagere CFP kan uitsluitend worden meegenomen zolang de fysieke partij beschikbaar is en daadwerkelijk wordt verwerkt.
- › Soja met GFLI Branded Data. Hierbij is de CFP gebaseerd op productspecifieke LCA-data die is opgenomen in de GFLI-database. Wanneer deze soja wordt geleverd onder gecontroleerde massa-balansvoorwaarden, kan de aangekochte hoeveelheid worden opgenomen in de CFP-massa balans. Hierdoor kan de lage CFP administratief worden toegewezen aan voeders, mits wordt voldaan aan de geldende massa-balansregels.

Kortom: zowel US-soja met een lage defaultwaarde als soja met GFLI Branded Data kunnen bijdragen aan een lagere CFP van diervoeders. Het verschil is dat soja op basis van een lage defaultwaarde alleen

gekoppeld is aan de fysieke partij, terwijl soja met GFLI Branded Data onder gecontroleerde massa-balansvoorwaarden administratief kan worden toegewezen binnen de daarvoor geldende regels.

Hoe verhoudt laag carbon footprint soja via massa balans zich tot de EUDR?

Laag carbon footprint soja via massa balans onder gecontroleerde voorwaarden en de Europese Ontbossingsverordening (EUDR) hebben ieder een eigen doelstelling en staan inhoudelijk los van elkaar.

De EUDR richt zich op het voorkomen van ontbossing en omzetting van natuurlijke ecosystemen. Hiervoor moeten bedrijven kunnen aantonen waar grondstoffen vandaan komen en dat deze voldoen aan de eisen van de Europese verordening.

De aanpak voor laag carbon footprint soja richt zich op het onderbouwen en borgen van de klimaatimpact (CFP) van grondstoffen en diervoeders. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van LCA-data, GFLI datasets, branded data en een chain of custody systeem op basis van massa balans onder gecontroleerde voorwaarden.

Een grondstof kan daarom:

- › voldoen aan de EUDR zonder onderdeel te zijn van een laag carbon footprint programma;
- › onderdeel zijn van een laag carbon footprint programma én tegelijkertijd voldoen aan de EUDR.

Hoe kan een massa balans administratie er in de praktijk uitzien?

Balansperiode = kalenderjaar. Tijdelijk negatief mag, zolang de balans uiterlijk 31 december ≥ 0 is.

Periode	Inkoop GFLI branded data soja in mt	Verkoop toegewezen GFLI branded data soja in mt	Cumulatieve massa balans In mt
Start jaar x	0	0	0
Q1	200	350	-150
Q2	200	100	+150
Q3	100	150	+100
Q4	200	250	+50

Uitleg

Voor inkoop laag CFP-soja stelt het bedrijf een prognose op van de verwachte verkopen dat jaar. Per kwartaal beoordeelt het bedrijf of er meer/minder laag CFP-soja verwerkt.

In Q1 verkoopt het bedrijf 350 ton laag-CFP soja-equivalent, terwijl er nog maar 200 ton is geleverd. Het bedrijf heeft al wel een nieuwe inkooporder geplaatst. De balans wordt daardoor tijdelijk -150 ton.

In Q2 komt 200 ton laag-CFP soja binnen en wordt 100 ton verkocht. De cumulatieve balans wordt daardoor weer positief: +150 ton.

Aan het einde van het jaar staat de fysiek ontvangen balans op +50 ton. Dit mag worden meegenomen naar het volgende jaar, maar dit restant moet binnen 12 maanden na ontvangst toegewezen worden. Oftewel, het surplus als die in december'26 is ontvangen moet uiterlijk voor november'27 worden toegewezen.

Praktische administratie

Voor elke inkoop leg je vast:

Datum	Leverancier	Artikel	Volume (t)	CFP-waarde	Documentatie
10 jan	X	HiPro soja	200	800 kg CO2/ton	Zie lijst
20 feb	Y	HiPro soja	400	780 kg CO2/ton	Zie lijst
7 juni	Y	HiPro soja	100	780 kg CO2/ton	Zie lijst
28 aug	X	HiPro soja	200	800 kg CO2/ton	Zie lijst

Voor verkocht voer leg je vast:

Datum	Klant	Order	Volume (t)	Sojaverbruik (t)
2 jan	Tromp	Voer A	40	8
4 jan	Schip	Voer B	30	6
5 jan	Jansen	Voer A	35	7
5 jan	Van Dijk	Voer C	35	7
7 jan	Smit	Voer A	40	8
8 jan	Visser	Voer B	30	6
8 jan	Tromp	Voer C	40	8
9 jan	Jansen	Voer C	35	7
10 jan	Van Dijk	Voer B	30	6
12 jan	Smit	Voer A	40	8
13 jan	Visser	Voer C	35	7
15 jan	Schip	Voer B	35	7
18 jan	Bakker	Voer A	30	6
22 jan	Janssen	Voer B	40	8
28 jan	Smit	Voer C	30	6
Jan			525	105

Maanden februari en maart heeft het bedrijf 245 ton soja verwerkt, samen 350 ton in Q1.

Een tijdelijke negatieve positie gedurende het jaar is toegestaan, mits deze binnen hetzelfde kalenderjaar wordt afgedekt door aantoonbaar geleverde volumes met de juiste onderliggende documentatie.

Lijst documentatie

- › GFLI branded data verklaring + CFP-waarde
- › Zelfverklaring leverancier mbt aanvullende voorwaarden (zie H6)
- › Afleverbon laag CFP-soja

Meer lezen?

- › [KPI-1 Klimaatmitigatie: zo borgt de sector betrouwbare CFP-berekeningen](#)